

# Eerste evaluatie deskundigenpanel verjaring

Samenvatting 2

1. Achtergrond 3
    - a. De verjaringsproblematiek bij asbestslachtoffers 3
    - b. Het deskundigenpanel verjaring 3
  2. Onderzoeksopzet 4
  3. Resultaten 5
    - a. Kwantitatieve resultaten 5
    - b. Het deskundigenpanel in de bemiddelingen 6
    - c. Casebeschrijvingen van de bemiddelingspraktijk 6
  4. Evaluatie 7
- Bijlage. Vijf casebeschrijvingen 8

## Samenvatting

In de zomer van 2018 hebben de verschillende organisaties die het Instituut Asbestslachtoffers (IAS) hebben opgericht, besloten tot de vorming van een deskundigenpanel verjaring. Dit deskundigenpanel verjaring kan om advies worden gevraagd wanneer in de bemiddeling voor asbestslachtoffers met maligne mesothelioom, de verjaring het enige overgebleven geschilpunt is. Met de vorming van het panel willen de verschillende organisaties een verdere bijdrage leveren aan de verkorting van de juridische lijdensweg van asbestslachtoffers.

Tegen de verwachting is, gedurende het eerste jaar na installatie, het advies van het deskundigenpanel verjaring slechts bij één dossier gevraagd. Dit heeft er toe geleid dat het IAS, eerder dan aanvankelijk gepland, een onderzoek heeft gedaan naar de effecten van de vorming van het deskundigenpanel verjaring.

Hiertoe heeft het IAS alle afgeronde dossiers van februari tot oktober 2019 onderzocht en vergeleken met de dossiers uit dezelfde periode in 2017. Daarnaast zijn er ter illustratie vijf dossiers waarin verjaring aan de orde is, beschreven.

Het blijkt dat in dossiers van asbestslachtoffers er in toenemende mate sprake van is dat de schade juridisch is verjaard. In de onderzochte periode in 2017 is nog in meer dan een kwart van de dossiers géén sprake van verjaring, twee jaar later is dat nog slechts in minder dan een vijfde het geval.

De kans op vergoeding van de schade is groter in dossiers die niet verjaard zijn. In de vergelijking van de twee periodes is deze kans op schadevergoeding afgenomen voor verjaarde dossiers. De kans op schadevergoeding is juist toegenomen in de dossiers waarin verjaring geen rol speelt.

In de bemiddeling is het aantal keren dat de (ex)werkgever of diens verzekeraar een formeel beroep op verjaring doet iets afgenomen. Ook is het aantal keren dat naast verjaring meerdere geschilpunten worden aangevoerd iets afgenomen. Deze bevinding lijkt in tegenspraak met de andere conclusies. De verklaring die wordt aangevoerd, is dat in de bemiddeling van het IAS de verjaring minder prominent een rol speelt, dit is mogelijk het gevolg van de publieke discussie over verjaring bij asbestslachtoffers. Het feit dat er minder beroep op verjaring wordt gedaan leidt er ook toe dat aan het deskundigenpanel minder dossiers dan verwacht zijn voorgelegd. Dit laat onverlet dat steeds meer dossiers verjaard zijn, ook al doen werkgevers daar minder beroep op.

## 1. Achtergrond

### a. *De verjaringsproblematiek bij asbestslachtoffers*

Een van de belangrijke problemen waarmee asbestslachtoffers worden geconfronteerd is de verjaring. Vaak kan het slachtoffer, op het moment dat hij een asbestziekte krijgt, niet meer met succes een claim indienen bij de vroegere werkgever omdat zijn claim verjaard is.

De verjaringstermijn bij asbestschade bedraagt dertig jaar. Dat betekent dat een werkgever, die een claim ontvangt als gevolg van blootstelling aan asbest die meer dan dertig jaar geleden plaatsvond, zich erop kan beroepen dat de claim is verjaard.

Het duurt inmiddels gemiddeld veertig tot vijftig jaar na de eerste asbestblootstelling voordat een asbestziekte zich openbaart.. Al die tijd heeft het slachtoffer geen schade. In deze periode blijft de schade 'verborgen' en kan het slachtoffer een werkgever niet aansprakelijk stellen. Maar op het moment dat de schade zich wel openbaart kan de vroegere werkgever of diens verzekeraar een beroep doen op verjaring.

Het feit dat asbestslachtoffers worden geconfronteerd met verjaring ervaart men als onredelijk. Door het beroep op verjaring hebben zij namelijk geen mogelijkheid om een veroorzaker aan te spreken op de ontstane schade.

Er strijden twee beginselen van het recht met elkaar: het recht van het asbestslachtoffer om schade te verhalen op de veroorzaker, of het recht van de vroegere werkgever om geen schade te hoeven betalen voor iets dat is veroorzaakt in een ver verleden. Vanwege dit dilemma heeft de Hoge Raad bepaald dat het beroep op verjaring niet absoluut geldt. Er kunnen redenen zijn waarom het beroep op verjaring onredelijk of onbillijk is. De Hoge Raad noemt zeven, niet limitatieve gezichtspunten op basis waarvan deze beoordeling kan worden gemaakt.

### b. *Het deskundigenpanel verjaring*

In 1999 is het Instituut Asbestslachtoffers (IAS) opgericht om de juridische lijdensweg van asbestslachtoffers te verkorten. Het IAS streeft ernaar dat asbestslachtoffers snel en buiten de rechter om duidelijkheid verkrijgen over een schadevergoeding van de (ex-) werkgever of diens verzekeraar. Het IAS adviseert de Sociale Verzekeringsbank over een tegemoetkoming (€ 20.730,- in 2019) van de overheid. In die gevallen dat er nog een mogelijk aansprakelijke werkgever of verzekeraar kan worden gevonden, bemiddelt het IAS tussen het asbestslachtoffer en deze werkgever of diens verzekeraar voor een schadevergoeding (het normbedrag voor de schadevergoeding bedraagt in 2019 € 65.553,-) . Hierbij is grote snelheid geboden, gezien de korte levensverwachting bij bepaalde asbestziekten.

Het IAS is opgericht door een brede coalitie van de centrale werkgeversorganisaties, vakorganisaties, het Comité Asbestslachtoffers, het Verbond van Verzekeraars en de Rijksoverheid. Onder toezicht oog van deze brede coalitie zijn verschillende methoden ontwikkeld die de juridische lijdensweg verder bekorten. Zo zijn medische panels opgericht die de verschillende diagnoses bevestigen. Ook wordt na vaststelling van de aansprakelijkheid gewerkt met normbedragen voor de schadevergoeding. Door deze brede consensus slaagt het IAS erin dat jaarlijks ca 140 tot 170 asbestslachtoffers een volledige schadevergoeding ontvangen.

In de Raad van Toezicht en Advies van het IAS, waarin de oprichtende organisaties zitting hebben, is het onderwerp verjaring veelvuldig aan de orde geweest. Alle partijen stellen zich op het standpunt dat bij asbestslachtoffers een beroep op verjaring terughoudend dient te worden toegepast. In ongeveer de helft van de gevallen waarin dat wel mogelijk is, doen werkgevers en verzekeraars geen beroep op verjaring. Desalniettemin was in de jaren tot 2017 het beroep op verjaring een van de meest voorkomende redenen waardoor een bemiddeling niet leidde tot financieel resultaat voor het slachtoffer.

Uiteindelijk besloot de Raad van Toezicht en Advies van het IAS in 2018 tot de oprichting van een deskundigenpanel verjaring. Dit panel geeft buiten de rechter om een advies over de redelijkheid en billijkheid van een beroep op verjaring. Het panel zal alleen zaken behandelen voor slachtoffers met maligne mesothelioom en wanneer in de betreffende zaak geen andere geschilpunten zijn. Het panel werkt binnen de bemiddeling van het IAS. Het asbestslachtoffer hoeft daarom geen kostbare en langdurige juridische procedure te beginnen om de verjaring aan te vechten.

In het najaar van 2018 zijn de leden van het panel benoemd. Om de snelheid in de behandeling van zaken te garanderen is afgesproken dat het panel één keer in de twee maanden een zitting zal hebben. Vanaf eind november 2018 was het mogelijk dat het panel een zitting houdt. Dit heeft zich slechts één keer voorgedaan, op 22 januari 2019 heeft het panel een zaak behandeld en advies gegeven (<https://www.asbestslachtoffers.nl/docs/Advies%20IAS%209122RZ%20.pdf>).

Het feit dat, na al het overleg en voorbereiding, het deskundigenpanel verjaring slechts in één zaak advies heeft gegeven stemt tot verbazing. Het zou te verwachten zijn dat er zich meer zaken zouden hebben aangediend.

Hoewel er dus weinig animo lijkt te zijn om het panel in te schakelen, hoeft dat niet per definitie te betekenen dat het bestaan van het panel geen effect heeft. Het zou kunnen betekenen dat (nog) meer werkgevers en verzekeraars geen beroep doen op verjaring. Omgekeerd kan het ook betekenen dat werkgevers en verzekeraars bewust méér andere geschilpunten naar voren brengen. Immers, het advies van het deskundigenpanel verjaring kan alleen worden ingeroepen als er naast de verjaring geen andere geschilpunten meer zijn. Het feit dat slechts één zaak is voorgedragen voor het deskundigenpanel, kan, vanuit het streven naar een korte juridische lijdensweg van asbestslachtoffers, dus zowel positief als negatief worden uitgelegd. Positief wanneer uit voorzorg minder beroep op verjaring wordt gedaan, en negatief wanneer er meer geschilpunten worden genoemd zodat aan de verjaring niet wordt toegekomen. Om meer zicht te krijgen op deze vragen heeft het IAS het hierna beschreven onderzoek uitgevoerd.

## **2. Onderzoeksopzet**

Het onderzoek wil een antwoord geven op de volgende vragen:

- Krijgen sinds de invoering van het deskundigenpanel verjaring meer asbestslachtoffers in dossiers waar verjaring aan de orde is een schadevergoeding?
- Wordt sinds de invoering van het deskundigenpanel verjaring minder beroep gedaan op verjaring in dossiers waar dat aan de orde is?
- Worden er sinds de invoering van het deskundigenpanel verjaring door werkgevers en verzekeraars meer andere geschilpunten ingebracht bij dossiers waar verjaring aan de orde is?
- Op welke wijze speelt het deskundigenpanel verjaring een rol in dossiers waar verjaring aan de orde is?

De eerste drie onderzoeksvragen zijn van kwantitatieve aard. Het deskundigenpanel verjaring heeft eind januari 2019 de eerste (en vooralsnog enige) zitting gehad en daar is ook in de pers aandacht aan besteed. Dit is het moment dat het bestaan van het deskundigenpanel verjaring als bekend mag worden verondersteld. De IAS-dossiers die zijn afgesloten in de periode van 1 februari 2019 tot 1 oktober zijn gebruikt als waarnemingen voor de periode na de invoering van het deskundigenpanel verjaring. Bij deze waarnemingen is naar de volgende aspecten gekeken:

- in welke dossiers is er in beginsel sprake van verjaring?
- in welke dossiers doet de werkgever of verzekeraar een beroep op verjaring?
- in welke dossiers is, naast verjaring, sprake van andere geschilpunten?
- hoe vaak heeft het IAS voorgesteld om advies te vragen aan het deskundigenpanel verjaring?
- hoe reageren partijen als het IAS in de bemiddeling voorstelt om advies te vragen aan het deskundigenpanel verjaring?

- in welke gevallen waarin sprake was van verjaring heeft het asbestslachtoffer een volledige schadevergoeding ontvangen?

Om te beoordelen of de introductie van het deskundigenpanel effect heeft gehad worden bovengenoemde waarnemingen vergeleken met een periode dat het deskundigenpanel nog niet was geïntroduceerd. Als referentieperiode is gekozen voor de dossiers die zijn afgesloten van februari 2017 tot oktober 2017.

Om de vierde onderzoeksvraag te beantwoorden zijn op een kwalitatieve wijze een aantal afgeronde dossiers uit 2019 onderzocht. Het gaat er om de lezer een beeld te geven van de bemiddelingspraktijk van het IAS met het deskundigenpanel verjaring. Vijf dossiers zijn meer diepgaand bekeken en samengevat.

### 3. Resultaten

#### a. Kwantitatieve resultaten

De kwantitatieve resultaten zijn samengevat in de tabel. Het gaat om een vergelijking van de periode van de afgesloten dossiers van het IAS voor TAS-maligne mesothelioom van februari 2019 tot oktober 2019 met de zelfde periode in 2017. De dossiers in 2019 zijn afgesloten op een moment dat het deskundigenpanel verjaring bekend was en zijn eerste zitting had gehad. De dossiers in 2017 zijn afgesloten in een periode dat nog geen sprake was van een deskundigenpanel.

Voor elk dossier is nagegaan of er sprake was van verjaring of niet. In een aantal gevallen is dit onduidelijk, omdat het slachtoffer zich het moment van asbestblootstelling niet exact herinnert of het niet eenduidig is vast te stellen tot welk moment de asbestblootstelling zich heeft voorgedaan. In dat geval is er sprake van 'misschien verjaring'.

In de vergelijking tussen de twee periodes is er één conclusie duidelijk te trekken: in de IAS-dossiers is er in toenemende mate sprake van verjaring. In 2017 was er nog in meer dan een kwart van de dossiers geen sprake van verjaring, twee jaar later is dat nog slechts in minder dan een vijfde het geval.

	2017	2019
<b>Aantal dossiers met verjaring</b>		
verjaard	59,6%	73,9%
misschien verjaard	12,5%	8,2%
niet verjaard	27,9%	17,9%
Totaal	N=272	N=257
<b>% met financieel resultaat</b>		
dossiers met verjaring	29,6%	25,3%
dossiers misschien verjaring	20,6%	19,0%
dossiers geen verjaring	38,2%	41,3%
<b>% beroep op verjaring</b>	12,2%	9,5%
<b>% meerdere geschilpunten</b>	11,2%	8,1%

Van deze verschillende categorieën is vervolgens het percentage vastgesteld dat is afgesloten met financieel resultaat voor het asbestslachtoffer. Van het aantal dossiers waarin sprake was van verjaring, is in 2017 29,6% tot financieel resultaat gekomen, terwijl dat in 2019 25,3% is. Van de dossiers waarin geen verjaring aan de orde is leidt in 2017 38,6% tot financieel resultaat, terwijl dat in 2019 41,3% is.

Lang niet altijd doet een (ex)werkgever of verzekeraar een beroep op verjaring tijdens de bemiddeling van het IAS. In 2017 werd er in 14,8% van de dossiers waarin sprake was van verjaring of misschien sprake was van verjaring, ook daadwerkelijk een beroep gedaan op verjaring. In 2019 is dat aantal gedaald tot 9,5%.

Verder is onderzocht of er in de bemiddeling naast verjaring andere geschilpunten naar voren zijn geschoven door de (ex)werkgever of diens verzekeraar. In 2017 zijn er in 11,2% van de dossiers waar zeker of misschien sprake is van verjaring, meerdere geschilpunten naar voren gebracht. In 2019 is dat percentage gedaald naar 8,1%.

Op basis van deze cijfers valt er het volgende beeld vast te stellen. In de periode na de installatie van het deskundigenpanel verjaring wordt er minder vaak een beroep gedaan op verjaring en is er minder sprake van andere geschilpunten naast de verjaring. Anderzijds leiden dossiers waarin sprake is van verjaring in 2019 minder vaak tot financieel resultaat dan in 2017.

Het lijkt er op dat, met de komst van het deskundigenpanel verjaring, de verjaringsproblematiek een minder prominente rol speelt in de formele bemiddelingen. Maar als het gaat om de slaagkans van het dossier lijkt het belang van de verjaring als handicap voor het asbestslachtoffer alleen maar te zijn toegenomen

#### *b. Het deskundigenpanel in de bemiddelingen*

Gedurende de onderzochte periode in 2019 heeft het IAS in zes bemiddelingen het voorstel gedaan om advies te vragen aan het deskundigenpanel verjaring. In alle zes de gevallen is het verzoek afgewezen door de werkgever of verzekeraar. In drie dossiers was dat omdat er nog overige punten waren, in de overige drie dossiers was er geen behoefte aan het oordeel van het panel. In geen van de gevallen is het verzoek afgewezen door het asbestslachtoffer of de nabestaande.

In beginsel had het IAS in een groter aantal dossiers kunnen voorstellen om het deskundigenpanel verjaring om advies te vragen. In die gevallen, waarvan het aantal niet is gekwantificeerd, bestond aan de kant van de werkgever echter in het geheel geen bereidheid om mee te werken aan de bemiddeling en was het zinloos om dit voorstel te doen.

Tot slot dient vermeld te worden dat het voorstel van het IAS om advies in te roepen van het deskundigenpanel, in de onderzochte periode in geen van de gevallen ertoe heeft geleid dat het beroep op verjaring is ingetrokken.

#### *c. Casebeschrijvingen van de bemiddelingspraktijk*

Om de lezer naast de kwantitatieve gegevens ook een beeld te geven van de rol die verjaring speelt in de bemiddelingspraktijk, zijn in de bijlage vijf cases beschreven.

Dossier 9631 is het voorbeeld van een bemiddeling die leidt tot financieel resultaat ondanks dat de zaak verjaard is. Weliswaar heeft de werkgever geen gegevens meer die het dienstverband bevestigen, maar wordt overtuigd door een uitdraai van het pensioenfonds. Ook doet de werkgever zelf onderzoek naar de asbestblootstelling. Vervolgens constateert de werkgever dat de zaak verjaard is, maar slechts met één jaar. Uit coulance en goed ex-werkgeverschap gaat de werkgever over tot betaling.

Dossier 10130 is een dossier waarin naast de verjaring meer problemen zijn om tot betaling van schadevergoeding over te gaan. Zo beschikt het asbestslachtoffer niet meer over bewijzen van dienstverband. De beide bedrijven die na onderzoek van het IAS worden aangeschreven, beweren dat ze geen rechtsopvolger zijn van de werkgevers waar het slachtoffer aan asbest is blootgesteld. Naast de verjaring zijn er in dit dossier dus te veel geschilpunten om voor het IAS succesvol te kunnen bemiddelen.

Dossier 9527 is een voorbeeld van een dossier waarin het niet mogelijk is gebleken om te komen tot uitwisseling van standpunten met de twee werkgevers die aansprakelijk zijn gesteld. Omdat er geen

standpunten zijn uitgewisseld, komt ook het onderwerp van de verjaring van de schade niet aan bod in de bemiddeling.

In dossier 9925 is er naast verjaring nog een ander geschilpunt: de rechtsopvolging van de werkgever waar het slachtoffer is blootgesteld. Omdat de verjaring niet het enige geschilpunt is, wordt dit dossier niet voorgelegd aan het deskundigenpanel verjaring.

Dossier 9360 is een dossier waarin verjaring het enige geschilpunt is. De werkgever is van mening dat ze terecht een beroep doet op verjaring, maar gaat niet in op de uitnodiging om het dossier voor te leggen aan het deskundigenpanel verjaring.

De waaier van vijf verschillende casebeschrijvingen maakt aanschouwelijk dat de bemiddeling in asbestzaken buitengewoon complex is. Daarnaast is de houding van de werkgever van groot belang. In een casus als dossier 9527, waarin de bemiddeling van het IAS in feite niet op prijs wordt gesteld, heeft het geen zin om te opperen advies aan het deskundigenpanel verjaring te vragen. Er zijn dossiers waar het slachtoffer in beginsel over een 'sterke zaak' beschikt. Maar wanneer het in die gevallen niet mogelijk is om een advies van het panel aan te vragen, staat het asbestslachtoffer na de bemiddeling toch met lege handen. De verjaring blijft dan voor hem een belangrijke horde om een juridische procedure te beginnen.

#### **4. Evaluatie**

Op basis van de kwantitatieve analyse kunnen de onderzoeksvragen als volgt worden beantwoord. Sinds de invoering van het deskundigenpanel verjaring hebben minder asbestslachtoffers een volledige schadevergoeding gekregen na bemiddeling van het IAS. Er wordt in de bemiddelingen minder een beroep gedaan op verjaring en er zijn minder dossiers waarin naast verjaring overige geschilpunten een rol spelen.

Daarnaast blijkt dat er sinds de invoering van het deskundigenpanel meer dossiers bij het IAS in behandeling zijn waar verjaring aan de orde is.

Betoogd zou kunnen worden dat de gesignaleerde veranderingen in de dossierbehandeling bij het IAS niet zozeer alleen te wijten zijn aan de installatie van het deskundigenpanel verjaring, maar onderdeel vormen van een zich al langere tijd voltrekend proces. Het is goed mogelijk dat door het feit dat er al langere tijd zich in het publieke debat een discussie afspeelt over de verjaring bij asbestslachtoffers, dat er minder beroep op verjaring wordt gedaan. Dit laat onverlet dat tegen de juridische achtergrond waarin de bemiddeling zich afspeelt, de verjaring nog steeds een belangrijke obstakel is in het verkorten van de juridische lijdensweg.

De beschrijving van de dossiers laat zien dat de bemiddeling bij de schade van asbestslachtoffers een complexe aangelegenheid is. In die dossiers waarin het asbestslachtoffer beschikt over een 'zwakke zaak', heeft een advies van het deskundigenpanel verjaring geen toegevoegde waarde. Maar in dossiers waarin het slachtoffer beschikt over een 'sterke zaak' kan het advies van het deskundigenpanel verjaring een belangrijke horde wegnemen. Uit de beschreven bemiddelingen blijkt dat de houding van de werkgever van groot belang is om uiteindelijk tot financieel resultaat te komen.

## **Bijlage. Vijf casebeschrijvingen**

### **Dossier 9631**

Op 11 september 2018 meldde de heer A. van D. (1938) zich bij het IAS en gaf aan dat de diagnose maligne mesotheliom bij hem was gesteld. Tijdens het huisbezoek, dat als basis dient voor het rapport over de arbeidshistorie, stelt de heer van D. dat hij tijdens zijn dienstverband van 1966 tot 1993 als instrumentmaker bij een universiteit, zowel op directe als indirecte wijze is blootgesteld aan asbest. In de werkplaats was halverwege de jaren zeventig een brand geweest waarna, op voorschrift van de brandweer, de deur met asbesthoudend plaatmateriaal is betimmerd. De heer van D. heeft deze asbesthoudende platen op de zaagmachine op maat gezaagd en vastgeschroefd aan beide kanten van de deur. Hij is daar een paar uur mee bezig geweest. De beplating was van zachtboard-materiaal waarvan makkelijk vezels van vrij kwamen. Omdat het zacht materiaal betrof waar dagelijks mensen tegenaan duwden, kwam er asbest vrij. De heer van D was wekelijks meerdere dagen een paar uur per dag, aan het werk in de ruimte met de asbesthoudende deur. Eind jaren tachtig is de werkplaats van de heer van D. verhuisd naar een andere locatie, waar, voor zover bij de heer van D. bekend, geen asbesthoudend materiaal aanwezig was.

Op 1 oktober 2018 stelt de heer van D. de universiteit formeel aansprakelijk voor de schade als gevolg van de asbestziekte.

De afdeling juridische zaken van de universiteit reageert in eerste instantie dat men over geen enkele informatie beschikt over het dienstverband van de heer van D., omdat het personeelsdossier conform de wettelijke verplichting tien jaar na ontslag is vernietigd.

Vervolgens benadert het IAS het ABP als bevestiging van het dienstverband. Tevens worden twee getuigen benaderd, deze leggen een verklaring af waarin de asbestblootstelling wordt bevestigd.

Op 5 februari 2019 reageert de universiteit middels een brief. De universiteit schrijft dat vanwege het ontbreken van het personeelsdossier men moet afgaan op het ABP-overzicht en de getuigenverklaringen van oud-collega's en vaststelt heer van D. een oud-medewerker is en op de betreffende locatie heeft gewerkt. De universiteit heeft zelf onderzoek gedaan naar de situatie in het gebouw waar de heer van D heeft gewerkt, en concludeert: 'Uw stelling dat de blootstelling aan asbest heeft plaatsgevonden bij de uitoefening van [de] werkzaamheden is zeer aannemelijk.' De universiteit merkt vervolgens op dat de vakgroep waar de heer van D. werkzaam was op 6 november 1987 is verhuisd. 'De blootstelling aan asbest (...) heeft voor het laatst kunnen plaatsvinden in 1987, inmiddels ruim dertig jaar geleden. [De universiteit] beroept zich dan ook op de absolute verjaringstermijn. (...) Echter, vanuit coulance en goed ex-werkgeverschap en het feit dat de verjaringstermijn met iets meer dan één jaar is overschreden, gaat [de universiteit] over tot het vergoeden van de schade (...).

### **Dossier 10130**

De heer J. (1940) meldt zich op 26 juni 2019 bij het IAS met de mededeling dat bij hem de diagnose maligne mesotheliom is gesteld.

Uit het gesprek voor het arbeidshistorisch onderzoek blijkt dat de heer J. in de periode 1954-58 en de periode 1962-63 heeft gewerkt bij bouwbedrijf G.O. De heer J. verklaart dat hij tijdens dit dienstverband ondersteunende werkzaamheden heeft verricht zoals sjouwen en slopen. Zo moest hij circa twee keer per week asbestplaten sjouwen naar boerderijen in de omgeving. Deze platen werden door collega's gezaagd en bevestigd.



In de periode 1969-83 heeft de heer J. als timmerman gewerkt bij de firma R. Voor deze werkgever is hij maanden bezig geweest in een groot beeldbepalend gebouw in het centrum van Rotterdam zwart-witte asbesthoudende tegels te verwijderen in de gangen. Ook moest hij in hetzelfde gebouw asbestbeplating tegen de plafonds plaatsen.

De heer J. beschikt niet meer over een bewijs dienstverband bij een van deze bedrijven.

Volgens de heer J. is het bedrijf G.O. nu gevestigd in Raamsdonkveer. Het IAS doet onderzoek in het handelsregister. Op advies van het IAS stelt de heer J. het bedrijf O.R. in Raamsdonkveer aansprakelijk. In reactie op de aansprakelijkstelling laat O.R. weten dat G.O. geen rechtsvoorganger is, daarnaast doet O.R. een beroep op de absolute verjaringstermijn.

Het IAS meende op basis van aanwijzingen op internet dat het bedrijf ZMG de rechtsopvolger was van firma R. Hierop heeft het bedrijf ZMG laten weten geen rechtsopvolger te zijn van firma R en wijst daarom de aansprakelijkheid af.

Op basis van deze informatie heeft het IAS aan de heer J. laten weten dat het niet mogelijk is om te bemiddelen over een schadevergoeding bij een van deze bedrijven en gaat over tot sluiting van het dossier.

## **Dossier 9527**

Op 20 juli 2018 ontving het IAS een verzoek van de heer K. (1945) die aangaf dat de diagnose maligne mesothelioom bij hem was gesteld. Op 7 augustus 2018 vindt er een huisbezoek plaats bij de heer K. De heer K. verklaart bij vier verschillende werkgevers in de bouw regelmatig zowel op directe als indirecte wijze aan asbest te zijn blootgesteld.

Bij het familiebedrijf F dat later de naam T kreeg, heeft de heer K. gedurende de periodes 1968-72, 1977-79 en 1984-86 gewerkt. Over de eerste periode verklaart de heer K. dat hij als allround timmerman op locatie met regelmaat Eternit board moest zagen en bevestigen om vochtige muren te isoleren. In de tweede periode was hij meer in de werkplaats en maakte koelcellen voor opdrachtgevers uit het Westland. In de laatste periode was de heer K. weer vaker werkzaam op bouwlocaties voor onderhoud en nieuwbouw. De heer K. gaat ervan uit dat hij in deze periode met Eternit platen in aanraking kwam als hij deze moest verwijderen.

In de periode 1986 – 2005 was de heer K. werkzaam bij het bedrijf A. Hij deed daar allround timmerwerkzaamheden. Onder meer gebruikte hij regelmatig Nobranda platen om stalen kolommen of een deur brandwerend te maken. De heer K. heeft in deze periode niets gemerkt van een verbod op asbest en meent dat het laatste moment van blootstelling eind jaren negentig was.

Voor wat betreft het bedrijf T gaat het IAS bij meerdere verzekeraars langs die polisdekking zouden bieden. Dit onderzoek duurt meerdere maanden. Inmiddels overlijdt de heer K. in januari 2019. Eind maart blijkt dat er geen polis is gevonden die dekking biedt bij asbestschade.

Toen de dossierbehandelaar verzocht aan de contactpersoon van bedrijf T om toch een inhoudelijk standpunt in te nemen liet T op 19 juni weten dat T pas in 1975 is opgericht en verwijst daarnaast naar A als de meest gereede partij.

Het bedrijf A heeft het IAS laten weten dat A afziet van bemiddeling door het IAS om tal van redenen die verder niet worden toegelicht, met uitzondering van de reden dat het dienstverband van de heer K. niet kon worden bevestigd. Eerder had het IAS informatie via het bedrijfstakpensioenfonds opgestuurd waarmee het dienstverband van de heer K. werd bevestigd.

In juni 2019 sluit het IAS het dossier.

## Dossier 9925

Op 25 februari 2019 meldt de heer W. (1934) zich bij het IAS omdat bij hem de diagnose maligne mesothelioom is vastgesteld. Op 4 maart 2019 is er een huisbezoek bij de heer W.

Hieruit komt naar voren dat de heer W. van 1955 tot 1962 werkzaam is geweest als scheepswerktuigkundige bij de SN. Zijn werkzaamheden bestonden uit het bedienen en onderhoud van de machinerie van de schepen. Het ging om stoomschepen met stoomturbines en motorschepen met dieselmotoren. Als de heer W. reparatiewerkzaamheden verrichtte moest hij met regelmaat asbestdoek verwijderen. De heer W. was met grote regelmaat in ruimtes aanwezig waar isoleerders werkten. 'Soms leek het net alsof het sneeuwde. Dit waren asbestvlokken'. Ook moest de heer W. regelmatig met asbestpakkingen werken en daar gaten in ponsen.

Daarna heeft de heer W. tot 1994 bij een timmerfabriek gewerkt waar hij niet met asbest in contact heeft gestaan.

Op 27 februari 2019 stelt de heer W. het bedrijf M als rechtsopvolger van SN aansprakelijk.

Op 2 mei krijgt het IAS een email van de M van SN: 'Al eerder heb ik aan het IAS laten weten dat SN geen rechtsvoorganger van M is. Voor zover dit verweer geen doel treft beroept M zich op de absolute verjaringstermijn van 30 jaar. M ziet geen redenen/omstandigheden in deze zaak dat het beroep op die verjaringstermijn onaanvaardbaar zou zijn. Verder verwijs ik naar een recente uitspraak van de Hoge Raad (...).'

Het IAS concludeert in mei 2019 dat er geen overeenstemming tussen partijen is bereikt, waarmee de bemiddelingswerkzaamheden tot een einde komen.

## Dossier 9360

Op 23 april 2018 ontvangt het IAS een verzoek van de heer W. (1949) bij wie de ziekte maligne mesothelioom is geconstateerd.

Op 7 mei 2018 vindt er een huisbezoek plaats bij de heer W. De heer W is van 1968 tot 2010 als monteur en administrateur in dienst geweest van F. Tot 1977 was de heer W als monteur werkzaam. Hij plaatste verwarmingsketels, installeerde leidingen en radiatoren en verrichte onderhoudswerk aan cv ketels. Hij borstelde de cv ketels schoon en zoog deze leeg met een stofzuiger. Zowel bij het plaatsen als bij het onderhoud kwam de heer W. in contact met asbest. Onder meer werden bij de plaatsing van ketels asbesthoudende plaatjes ter plekke op maat gezaagd waardoor er stof vrij kwam.

In 1977 ging de heer W bij F werken op kantoor, eerst als administrateur en daarna belast met automatisering en contractbeheer. Vanaf dat moment is de heer W. niet meer aan asbest blootgesteld.

Op 24 juli 2018 krijgt het IAS per mail een reactie van F. Hierin staat: 'F heeft het personeelsdossier van de heer W. bestudeerd en op basis daarvan ziet F geen aanleiding om de aansprakelijkheid te erkennen.'

Het IAS heeft via de heer W. twee getuigen gevonden die het dienstverband en de asbestblootstelling van de heer W. bevestigen.

In augustus 2018 zet het IAS de beschikbare documenten op een rij, wijst erop dat F de enige werkgever is waar de heer W. aan asbest is blootgesteld geweest en vraagt om een inhoudelijk standpunt.

In oktober 2018 vraagt het IAS aan F of verjaring het enige geschilpunt is. Want in dat geval kan het dossier worden voorgelegd aan het deskundigenpanel verjaring. Het IAS stuurt het protocol van het deskundigenpanel.

In november laat F weten toch door te willen gaan met de bemiddeling ondanks verjaring. Men wil nader onderzoek doen naar de besmettingskans. F vraagt ook naar de rol van het IAS. Het antwoord

is dat het IAS is opgericht om door bemiddeling de juridische lijdensweg van het slachtoffer te bekorten. Naar het gevoel van de vertegenwoordiger van F is het IAS meer een belangenbehartiger. Op 4 juni 2019 tenslotte bericht F per mail aan het IAS het volgende: 'F heeft naar aanleiding van de brief [van het IAS] de situatie nogmaals beoordeeld en blijft bij haar standpunt zoals verwoord in de brief van april 2019. Dit betekent ook dat dat F van mening blijft dat zij terecht een beroep doet op de verjaring van de vordering van de heer W – en dat de feiten en omstandigheden niet leiden tot een doorbreking van de verjaring. Hoewel F uiteraard de gezondheidssituatie van de heer W zeer betreurt, heeft F op grond van de eerder genoemde feiten en omstandigheden moeten besluiten om niet over te gaan [tot] aanvaarding van de aansprakelijkheid en uitkering van de (norm)bedragen. De bemiddeling zal wat F betreft hiermee dan ook tot een einde komen. (...). Het IAS informeert nog of dat dat ook betekent dat F niet instemt met het voorstel het dossier voor te leggen aan het deskundigenpanel verjaring. Hierop komt een korte reactie van F: 'Dat is inderdaad juist.'